

Kernza som grovfoder

2025-7 Läs om Mjölprogrammetts pågående och avslutade projekt

Kernza som grovfoder

Kernza® är en förädlad variant av trubbkvickrot (*Thinopyrum intermedium*). Förädlingen har skett vid Land Institute i Kansas. Det är ett flerårigt gräs som kan odlas för spannmålsskörd, eller som grovfoder. På grund av klimatförändringarna har intresset för Kernza ökat då det är ett gräs som har hög vinterhärdighet och genom sitt djupa rotsystem klarar torka. I Sverige har SLU bedrivit försök med Kernza sen 2015. Intresset för att odla Kernza som spannmål har svalnat något på grund av låga skördar, men försöken fortsätter. Intresset för att odla Kernza som grovfoder har däremot ökat.

SLU och Hushållningssällskapet i Sjuhärad har inom Agrovästs mjölkprogram gjort förberedande studier om Kernza som grovfoder, och nu fortsätter detta arbete i två nya projekt, ett nationellt och ett där även estländska forskare är med.

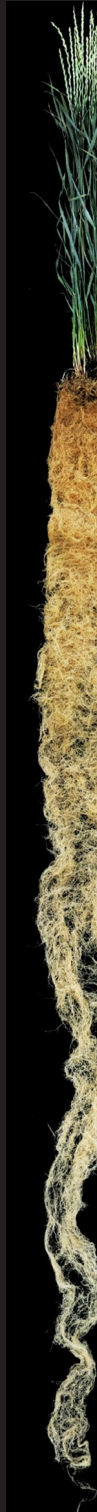
Dessa försök skördades första gången 2024 och är inte färdiga, men en del erfarenheter har vi samlat på oss.

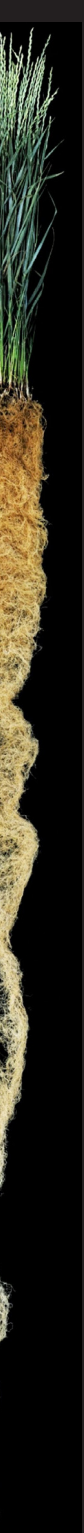
Etablering

De erfarenheter vi har i har så här långt är att det inte är så lätt att etablera Kernza. Bäst resultat har vi fått när Kernzan såtts i maj för skörd nästkommande år. Den kan växa långsamt i början för att ta fart senare.

Avkastning

Kernza ger höga grovfoderskördar. Kvävegödsling har haft mycket positiv effekt på avkastningen. Vid en gödsling på 210 kg N har Kernza i ett två-skördesystem avkastat i nivå med en vanlig blandvall gödslad med 260 kg N i ett treskördesystem. Totalskörden för båda var drygt 10 ton ts per hektar. Nu testas samodling med lucern för att föra in kväve från kvävefixerande bakterier.

Kvalitet

Fodervärdet är högt i förstaskörden. Den Kernza som skördades 24 maj 2024 på Rådde lågt på 11,7 MJ omsättbar energi per kg ts. Den traditionella vall som skördades samma dag låg på 11,4 MJ/kg ts. Som alla gräs minskar fodervärdet när skörden senareläggs. I pilotstudien sjönk den omsättbara energin med 1 MJ och 21 g råprotein för varje vecka som skörden senare lades. Energivärdet verkar vara lågt i återväxten. På Rådde 2024 lågt det på 8,7 MJ/kg ts med det i den traditionella vallen låg på 11,1 MJ/kg ts.

Råproteinhalten var i hög grad beroende på kvävegivan. Fiberhalten verkar vara något högre i Kernza jämfört med andra vallgräs. Det finns ännu så länge lite data på näringsvärdet på Kernza som grovfoder men det hoppas vi på att råda bot på i de pågående studierna.

Vi har gjort ensileringsförsök med Kernza och den fungerar bra att ensilera. En orsak till det är att Kernza innehåller mycket socker. De nivåer som uppmättes i pilotstudien var i princip dubbelt så höga som de flesta av våra vanligaste vallgräs. Det tyder på att det också kan vara smakligt, men några sådana studier har vi ännu inte gjort.

Agroväst Mjölckprogram - I lantbrukets tjänst

Vårt fokus på programmet är att bidra till ett mer lönsamt och hållbar lantbruk i Västsverige där lantbrukare och rådgivare har kommit med frågor som vi sedan forskat på.

Läs mer här:

Mjölckprogrammet finansieras av:

